

Za vasjo.

Spisal Ivo Ivič.

Na našo vasjo teče potok sredi livad in travnikov. Vso dolgo zimo je ležal po njih sneg, in led je okoval potoček v svoje spone. Pa prišla je pomlad. Od juga so zavele gorke sape. Sneg se je tajal, potoček je zažuborel; na ^{soj}sojnih bregeh so zazvonili beli zvončki, in trobentice so jele oznanjati pomlad.

Solnce je začelo sipati na zemljo gorkejšje žarke. Zelenje se je razsulo po polju in po gozdih. Cvetice so vzkllile iz tal: prinesle so svoje glavice gret na solnce.

Po gajih in mejah si pleto ptice gnezda. Živina in ovce so prvokrat prišle na pašo. Zlati maj je pripotoval v deželo.

Kako je bilo dolgočasno v zimskih dneh! Ah, kdo bi se spominjal mraza in snega, kdo peči in deda z njegovimi povestmi? Zunaj je maj! Po zemlji je natrosila pomlad življenja in cvetja, in ob jutrih se po njem blišče dijamantne rose.

Zlati maj, zlati maj! Kje si spal toliko časa? V katerih duplinah si si jeseni postlal in pozimi prezebal? Ali ti ni bilo nič mrzlo? Ali te ni vzela zima? Ej, dober kožušček si imel, dobro si si kuril svojo krvco, da ni zamrznila.

Ah, zlati maj se nam smeje; smeje se nam in nam pravi: »Bedački, bedački ste vi, glave ste si povესili in zamislili ste se v učene misli. Le mislite, le mislite, jaz pa pojdem zopet v jutrove dežele, vi pa boste jokali po meni. Dolge zimske dneve boste za mano stokali in jokali . . .«

Ne, ne, majnik zlati! Tvoji darovi so prelepi, tvoji dnevi so prekrasni. Nočemo biti zamišljeni, ampak veseli in radostni hočemo biti in ljubiti tebe in rumeno solnčece.

Kam denemo cvetic? Kam nesemo mačic?

Ovenčamo si glave, omajimo si piščalke, in najlepših cvetic ponese mo tja v znamenje in nasujemo z njimi tla. Ob potoku stoji znamenje, ob njem moli mamica vsako jutro in vsak večer, kadar gre na polje in s polja.

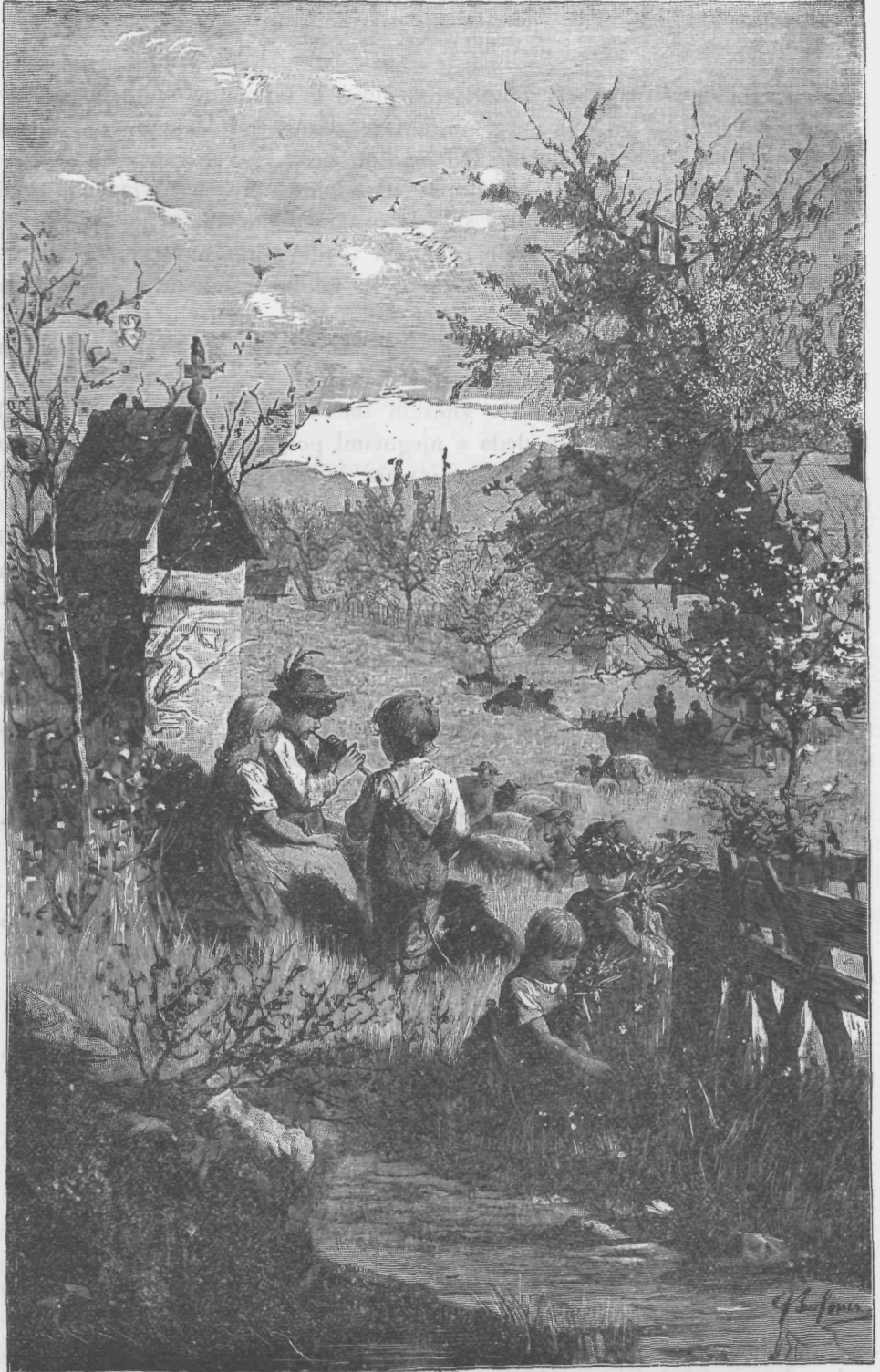
O, zlati maj, o, zlati maj! Kako bi te zahvalili? Kako?

Ko pridejo pusti jesenski dnevi, ko bo burja pometala po strniščih, pa bomo za tabo v resnici jokali . . .

O, zlati maj! Ostani dolgo, dolgo pri nas!

* * *

In v resnici je ostal zlati maj pri nas mesec dni. Pa kako je bil lep in kako nam je bil dober! Njegovi dnevi so bili jasni, topli in vabljeni. Začenjali so se zgodaj zjutraj in nehavali so se pozno v mraku. Rano jih je naznanjala zlata zora, ki nas je hodila buditi. Ta se je polagoma prelivala v lep, topel dan, ki je nad njim svetilo solnce ter nas tako neizrečeno prijetno grelo, da smo skakali goloroki in s širokimi slamniki na glavah po mehki

travi. Potem pa, ko se je utrudilo solnce od samega gledanja na našo zemljico, se je začelo bolj in bolj nagibati h goram, ki jih je oblilo z raztopljenim zlatom. Po nebu pa se je razplavala večerna zarja. Pokukala je še vsepovsod: po hišah in gozdih, po grmih in vrteh . . . Vse je bilo rdeče, rdeče in trudno in zaspano.

Pa kam je še pogledala večerna zarja? Pogledala je skozi naše okno tam v kot, kjer stoji moja posteljca. In nad njo visi na steni križ. In tudi tja je pogledala večerna zarja. In njeni žarki so vstrepetal, obsevajoč križ in Boga na njem, kakor da bi se hoteli posloviti od Njega, ki jih je ustvaril. Potem pa so gasnili bolj in bolj, in končno jih je zapodil spat večerni mrak!

Ah, ta tvoj večerni mrak, zlati maj! Kako me je vabil in vabil: »Pojdi, zaspanček, pojdi, greva spat, greva sanjat!« In slušal sem ga in sem se odpravil spat. Pa sem se spel tja h križu in sem poljubil Boga v zahvalo, da me je ustvaril, in s prošnjo, da me naj čuva nocoj! Potem sem pa spal, spal — ah, kako sem spal! . . . Samo to še vem, da sem videl skozi okno, kako so zagorele zvezde na visokem nebu — potlej sem pa zaspal in nič več ne vem, kako je bilo . . . A moralo je biti lepo v spanju, ker sem zjutraj vstal zdrav in vesel, ah, tako čvrst in dobre volje! Mamica so odprli okna, in v sobo je zavel zrak, zrak, ta sveži, topli zrak, ki nam poživlja kri in krepi ude! Ah, ta tvoj zrak, ti zlati majnik!

In pa Šmarnice, Šmarnice, ko gore sveče na oltarju, ko cveto rože na oltarju in ko žvrgole ptičice okolo hiše božje! Vse poje, vse se veseli, vse živi in se giblje in diše in moli — vse, vse, prav čisto vse!

Vse! — —

Žabi.

Priobčil *Ivan Podgornik.*

Ziveli sta veselo dve žabi vsaka v svoji luži — prva blizu Vrhnike, a druga blizu Ljubljane — dokler se jih nekega dne ne poloti želja po potovanju. Vrhniška žaba bi rada videla Ljubljano, a ljubljanska Vrhniko. In obe hkrati ostavita svoji luži ter se vzdigneta na pot. Ali ta je bila dolga in težavna, ker jima je bilo prekoračiti hrib, za katerega so jima povedali kuščarji in martinčki, da se mu pravi Pešivčev grič. S hudo težavo prilezeta vrhu tega hriba, kjer se srečata in bratski pozdravita.

»Kvak, kvak, kvak! Jaz sem žaba iz vrhniške luže, rega, rega, rega!« reče prva.

»Kvak, kvak, kvak! A jaz sem doma iz Ljubljane, rega, rega, rega!« odgovori druga.

Potem zasučeta pogovor na druge reči.